

močnosť
u

Anteſto,

Anteſtare alteri viribus corporis. eum alterum ſuperlegen
ſeyn mit Stärke. énimu drúgimu premoxhán
biti; drúsigá v' močnúſti preſedéjti.

HIPOLIT: Dict. I. (~~ptepis~~), 40

močnosť

u

Luctatus, das ringen vmb die stärke. metájne
fa mozhnúst, fa junášhtvu.

HIPOLIT: Dict. I, 349

močnosť
u

Fortitudo, Stärke, dapperheit. mochnost,
mušk, serkhlivost, serkhnost, juna'z
zhtvu.

HIPOLIT. Dict. I, 249

močnost
u

Circumunitio, Bevestigung. močknif tavr
bina od sydovja, vrozlja, inu shivresha,
sholnerstva.

HIPOLIT: Dict. I. (~~Prepis~~), 96.

močnosť
u

Firmamen, Veste, grundveste, himmelsveste.
tárdnost, tárdnúst, stanovítност, mozhnúst.
nebésška tárdóta, ali firmamènt.

močnosť
u

Firmitas, Veste, beständigkeit. mochnість,
tardnість, stanovitnість.

HIPOLIT: Dict. I, 243

2

močnosť
u

Stercke des Geschmacks. ostrúft, ali mozhnúft
tiga duhá. odoris vehementia.

moćnost
"u

Stercke, kraft. muzh, kraft, mozhnúft, samósh-
noft. vis, Nervofitas, fortitudo, virtus, potentia.

mocnost
u

Veste, stercke, bestand. tardoúst, mozhoúst, stanovít-
noft, tardoúta. firmitas, stabilitas, firmitudo, firma-
mentum.

HIPOLIT: Dict. II, 223

moćnost
u

Vehementia, heftigkeit, ernsthaftigkeit.

sýlnost, mozhnùst, muzh, neshalívnost, ramnívost.

močnosť

u

Stärke. muzh, kraft, mozhnúft, junáhtvu, tardnúft,
kripkúft. vis, fortitudo. Nervofitas.

HIPOLIT: Dict. II,

183

močnosť
u

Valor, währschaft, werth. velánie vrednúst,
zėjna. túdi junáshtvu, serzhnúst, mozhnúst,
stanovitnost, verlúst.

HIPOLIT: Dict. I, 694

moiviren

e

Silva,

silva paludosa. ein wald voller Pfützen. éna
mlákasta hósta pólna bízhovja, mozhvérna hósta.

HIPOLIT: Dict. I , 607

model

Muster.en mushtèr, form, pośnèmik, pośnèmiszhe,
navuk, modèl, podobà.specimen, forma, Exemplum.

model

Model. model, form, podobá. forma, typus.

HIPOLIT: Dict. II, 126

model

Figura, gestalt, form, Vorbild, schmüzwort.
ftalt, podóba, múdel, ali módel, pild, form,
prejpodóba. spížhastá, ali bodézha, grifézhá
be fséjda.

model

Vorbild. en form, modél, podóba, navuk. forma,
Exemplar, idea, figura: archetypus, specimen.

HIPOLIT: Dict. II, 243

model

Reformieren, Verbesseren. ponóviti, prefúrmati, popráviti, pobólšhati, preminíti, v'en drúgi form inu štalt postáviti, drugázhi s'fúrmati, v'en drúgi model v'lyti. Reformare, et Corrigere Errores: Collapsam instaurare, disciplinam laudabiliorem -vitae rationem instituere.

model

in ein Model gießen. v'en model vlyti,
slyti, vtisniti. Infundere formae: exprin-
mere in forma: imprimere.

HIPOLIT: Dict. II, 126

model

Typus, ein Vorbild, entwerffung. model, muster.
en druk, éna prejpodóba, frífsanîe, módel,
furm, múshter.

HIPOLIT: Dict. I , 691

model

Autotypum, est exemplar. est podoba, surm,
modèl.

sp.: Dict. I., 411, ima: mòdel.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 40

model

Príketypus, haubtmuster, Modell. přerwi myšter,
módel, form, pofnénin ene flejherne rixhy.

HIPOLIT. Dict. I. (Prepis), 46

model

Archetypus,

decidere ab archetypo. Von rechten Modell fahlen.
od praviga modella falliti.

Op.: Dict. I., 48, ima: modla.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 46

model

Prototypum, das erste Muster, model. ta pérví
múshter, ta pérví módel, form.

model

Specimen, probstuck. muster. en form, módel,
podóba, skúshnia.

model

Modulus, Mittel, mas. en furn, módel, méra,
vířha, mářsa, sréjda.

HIPOLIT: Dict. I , 371

model

u

Fuforium, giesform, giesrärne, schmuckofen,
schüttstein in der Küche. müdel, livoni
shlejs. livona pexh, restoplina pexh.
lyän v. Rühini.

HIT. OLIT. Dict. I, 256

6

model

mu

[†]ruck des Truckers. druk, form, ali mudel
[†]tiga drúkarja. typus, formarum Exemplum,
prima forma.

model
mudil

Proplastice, die kunst model zu machen. form
oder model. kunsht módle délati. form, módel,
ali múdil.

model
modali
modli

kunst model Zumachen. kunſht modle délati.
proplastice.

HIPOLIT: Dict. II,

model
modli

Proplastic, die kunst model zu machen. form
oder model. kunsht módle délati. form, módel,
ali múdil.

Modena

Modena. módena, Mutinum vel mutina.

HIPOLIT, Dict:

Nomenclatura regionum, 26
pupulorum etc.

Modena

Mutina, et Mutinum, Modena, sine Stat.
modéna, nestu.

HIPOLIT, Dict: .
Nomenclatura regionum, 14
populorum etc.

moder

Weis seyn, klug seyn. modèr, saftópen biti,
saftopíti, modruvátí. sapere, sapientem esse.

moder

Weis, Klug. moder. sapienter, prameter.
sapiens, prudens.

HIPOLIT: Dict. II, 253

moder

Gescheid, wizig. pámeten, saftópen, móder,
rasvúmen. prudens, intelligens, sapiens.

HIPOLIT: Dict. II, 73

moder

Geistreich. bogaróden, móder, saftópen.
spiritualis, Ingeniofus.

HIPOLIT: Dict. II, 71

moder

Mercksam. samerklivem, samerkajózhem, saftópen,
rasvúmen, modèr, katéri sdajci vse samérka. perfpicax,
fagax, folers.

moder

Nestor, ein sehr beredter fürst. en ramnu sgovörn
fürst. Nestore sapientior. sehr klug en ramnu mo-
dèr. Nestoris Eloquentia. wolredenheit. sgovör-
nost. Nestoris aetas, Nestorea senecta. hohes
Alter. velika stárost.

HIPOLIT, Dicitur 15

Nomenclatura regionum,
populorum etc.

moder

Weis werden. modèr, saftópen rátati ali
prihájati. sapientem fieri.

moder

mit schaden weis Vnd wizig werden. s'lastnó
fhkodo modèr rátati. accepto damno sapere:
fero sapere: fero sapiunt phryges.

moder

Oedipus, war ein spizfündiger Mann. je bil en
rámnú modèr inu prevérshen mosh.

HIPOLIT, Dictionnaire 15

Nomenclatura regionum,
populorum etc.

moder

Weltweiser. en posvitní, modruváviz, posvitnú
modèr, svitámodèr, svitásastópnik. philoso-
phus.

moder

Wizig, klug, rasvúmen, saftópen, pameten, mo-
dèr. Acutus, cautus, prudens, sapiens.

moder

Wizig seyn. saftopíti, rasvuméjti: saftópen,
pámeten, modèr bití. sapere: sapientem, pru-
dentem efse.

moder

Anschlágig, Rathschlágig. svejtovalen, rýlnu
móder v'svejtovániu. fortis Confilio.

10

HIPOLIT: Dict. II,

moder

Behutsam. v'ar'n, sav'arovan, resm'ihliv,
previden, p'ameteⁿ, pregn'ân, m'oder. S.
Cautus, solers.

moder

Bedachtsam, fürsichtig. rasvúmen, pámeten,
modèr, preskarblív, prevídliiv, prevideòzh.

S. prudens, perspicax, providus, cautus,
Circumspectus.

moder

Artig, sinnreich. vmétaln, móder, pámeten,
rózhen, flífsik. S. ingeniofus, solers, in-
dustrius, sagax.

HIPOLIT: Dict. II, 11

moder

Klug, wizig. kúnfhten, pregnán, modèr, ras-
vúmen, vmétaln, flífsik, prekúnfhten, pre-
vérshen, savýt. solers, sagax, induftrius, per-
spicax, argutus.

moder

Praktschlägig. moder, saftöfen, pro-
vidären, resmifhlin, polken doberik
frité. Consultus, Confiliöfus.

HIPOLIT: Dict. II, 145

moder

Perge nunc et lege diligenter alios bonos Libros, ut fias Doctus, sapiens, et pius. fahre nun fort, Vnd lese fleissig andere gute Bücher, das du werdest gelehrt, weis, Vnd fromm. pojdi napréj, inu béri skèrbnú, drúge dobre bukve, de ti poštánešh vuzhén, modèr, inu brumèn.

moder

Einen guten Verstand haben. en dóbèr rasvám inu
pamet iméjti: bíftru modèr inu saftópen biti:
eno frezhno, hitro inu bíftru modrúft inu sa-
ftópnost iméjti. Ingeniofum efse: ingenio felici,
fagaci et acuto Excellere: ingenio valere, pollere.

moder

Verständig, pámeten, saftópen, rasvúmen, modèr.
Intelligens, sapiens, prudens, perspicax, sagax.

moder

Video,

mihi doctus videris. es dunckt mich, du seyest
gelehrt. méni se fdỳ, ali dofdéva, méni se vídi,
de si ti vuzhèn, fastópen, móder.

HIPOLIT: Dict. 1 , 710

moder

Sinnreich, pámeten, saftópen, rasvúmen, modèr, modra-
gláven, kúnstten. ingeniosus, acutus, sagax, solers.

HIPOLIT: Dict. II,

177

moder

Ernsthaftig. nefhálen, risnízhen, óster,
móder: túdi flífsik, skerbán. serius, se-
verus, gravis tristis: sedulus studiosus.

moder

Spixföndig, tiefsinnig. moder, saftöpen,
ofte saftöfnosti, ali modriusti, bi
Strumöder, ofrusaftöpen, fylnu pämetex,
pregnan, prevershen. Dentus, solens,
sagax, perfricax, argutus.

HIPOLIT: Dict. II, 181

moder

Subtilis, klug, scharfsinnig. fastópen, móder,
bístrurafvúmen.

moder

Philofophus, liebhaber der weisheit, ein welt-
weiser. lubléniz, ali lubáviz ali shpógaviz
posvitnè modrústi, svejtamóder en móder v'ti
posvitnì modrústi: en philofophus.

HIPOLIT: Dict. I , 469, 470

móder

Perfapiens, sehr weis. sýlnu móder, fastópen,
rafvúmen.

HIPOLIT: Dict. I , 460

moder

Perfpicax, scharffsinnig, verständig. bístru
rafvúmen, ostrù móder, fastópen.

moder

Subtilis

subtile Confilium. Plunger rath. ex moder
svit.

HIPOLIT: Dict. I, 637

moder

Peringeniofus, sehr Sinnreich. sýlnu kúnshen,
dóbru fastópen, pámeten, ostrà móder.

moder

Prudens,
prudens ingenio. klug. rasvúmen, prevdáren,
móder.

HIPOLIT: Dict. I

, 526

moder

Janus,
homo Janae mentis. ex moder xhlovix.

Op. Memöriga besedila mi.

HIPOLIT: Dict. I , 584

moder

Sapio, 2. Klug, verständig seyn. moder
im festopen bit, fastopiti.

HIPOLIT: Dict. I , 584

moder

Sapiens, wis, wixig. moder, künshiten,
fastöpen, pregnan.

HIPOLIT: Dict. I, 584

móder

Sapio,

ad rem suam sapere. klug seyn auf seⁿen nuzen.
fastópen inu móder na svoj nuz bíti.

moder

Sapio,

fapere alieno periculo. an fremden schaden wi-
zig werden. na lushkì shkódi móder rátati.

moder

Sapio,

pleno pectore sapere. sehr klug seyn. do kónza
móder inu fastópen bíti.

moder

Sagax, der woll spürt, listig, weis, verständig. katéri dóbru obzhúti, slidý, samérka, obdischý. pregnàn, fastópen, móder rafúmen.

moder

EXTRA

Sal,

habere salem. wizig seyn. móder, fastópen bíti.

HIPOLIT: Dict. I, 581

moder

Sobrius, nüchtern, mässig. Verständig. tréfv,
smáfsen. fastópen, móder.

HIPOLIT: Dict. I, 610

moder

Sophus, ein weltweiser, en móder mosk,
en fastópen mosk v'bil posvitnik ein
rhejh: en posvitni móder

HIPOLIT: Dict. I, 613

moder

Solers, thätig, geschwind, listig. rózhén,
híter, kúnshén, pregnàn, móder, skerbàn, flífsik.

moder

Moderatus, Mässig, bescheiden, züchtig.

smáfsen, pámeten, móder, vkróten, ali kroták.

moder

Inadulabilis, der ihm nicht schmeicheln lasset.
katéri si nepustý perlifováti, neperlifávliu, mó-
der.

moder

Literatus, kunstreich, schriftgelehrt. kúnsten,
v'písmah fastópen, vuzhèn, móder.

moder

Ingeniofus, verständig, sinnreich, scharffsinnig, kunstreich. pámeten, fastópen, móder, kúnften, prevdáren, vmétalen.

moder

Magus, geheimuskändiger. Abusive Zauberer,
schwarzkünstler. Teufelsbeschwörer. ex moder,
v' skrivnistih fastöpen xhlovit. tüdi en
xuperuit.

HIPOLIT: Dict. I, 355

moder

Agelastus, der nicht lachet: Bruder Ernst. Materie se
nejměja: bitter brat, moder, Materie se modru
dershy, nejmějshiz', nezhaltvuit.

moder

Evado,

doctus evafit, in doctum virum Evafit. er
-ist gelebt worden. ou je rursen ratal,
moder mosh postal.

HIPOLIT: Dict. I. (~~Prepis~~) 213

moder

Circumspectus, fürsichtig, klueg. previdèn,
modèr, pámeten, saftópen, samerklív.

moder

Discretus vir. ein vernunftmässiger, bescheid-
ner mann. en saftópen, modèr, smafsen, inu po
pámeti reslozhlíu mosh.

moder

Con/ultus, vmb Rath gefragt. sa /vit vpra/han.
Rathgebic, anschlägig, klueg. /vitováven,
po/vitová_ven, sa/tópen, moder.

móder

Praecellens,
vir omnibus rebus praecellentissimus. in allen
dingen sehr fúrtrefflich. en mosh vsih rízhèjh
rámnu móder inu fastópen: p'efedeòzh, prevelajòzh.

moder

Praeacutus, sehr scharff, oder spizig. sýlnu
óster, ali shpízhasť: premóder, bístru móder.

moder

Cautus, behuetsam. savárn, shihèr, skerbèn,
modèr.

moder

Catus, behuetsam, gescheid, geschwind. savárn,
modèr, jédern, hiter.

moder

Sophista, der sich der weisen Kunst rühmet,
redner, Mütling. ex moder, festsetzen,
vurken.

HIPOLIT: Dict. I, 613

moder

Saperda, ein meerschneck. klug. en mórski
polsh, ali poush. móder.

moder

Unweis. nepámeten, malu modèr, nemóder, ne-
vúmen, nórski, tumpast, telebánaft, búdalast.
infipiens, imprudens, stultus, stolidus, fa-
tuus.

moder

Spizfündigkeit. bistra modrúft, ostra saštópnoft,
prevérshenoft, pregnánoft, savýtnoft, módra hitrúft,
inu obzhutlivoft, hitra saštópnoft, inu Rasvúmmoft, bi-
ftra spremishlivoft inu resgledlivoft. Acumen, soler-
tia, sagacitas, perspicacitas, Argutiae, technae.

moder

Enthymema, ein halbe schlusrede. enu na pul
sklénenu goverjénie ali modra sklemba, modru-
váuni pogúvor.

moder

Aprophtegma, ein Purpur und Sauerreicher spruch.
eine Kratka - eine modra pripravt.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 42

moder

Acumen,
habet acumen haec interpretatio. diese auslegung
ist ganz sinnsricht. da isláge je do Roua
modra.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 10

moder

Confideratus,
confideratissimum verbum. ein wohlbedachtes wort.
éna dóleru spreniúshlena beféjda, módra beféjda.

moder

Spruch, rede. enu rezhénie, modra pripúvíst,
beséjda, ali pèrgliha, en poglavíti navuk.

Dictum, sententia, verbum, Axioma.

HIPOLIT: Dict. II, 182

moder

Ratiocinatio, Vernünftiges nachsinnen. pámetnu
pomishluvájne, módri pogúvor, módru p^zedárjeine,
prerájtajne. gewisse schliessung. gvíshnu sklé-
nejne.

moder

cato, waren etliche weise Männer bey den Römern
dis Namens, klug Vnd Ernsthaft. so bily Nukutéri
modri moshye pèr tih Rimláni^h tiga iména, saftó-
pen inu nesháلكov.

HIPOLIT, Dict.: 5
Nomenclatura regionum,
populorum etc.

moder

Urtheil, meinung, spruch. s'ódba, reslózhik,
mánenga, modru rezhénie, pripúvift, modra
befséjda. iudicium, sententia, arbitrum.

moder

ut sunt figurae Elegantiae, Adagia seu proverbialia
Apophtegmata, seu sententiae seu gnomae similitu-
dines, hieroglyphica etc. als da seind die Red-
figuren Zierliche Redarten, Sprichwörter, klug-
reden, kernsprüche, Gleichnussen, Sinnbilder u.dg.
kakor so te vishe tuga govorjénia zhedne shege tih
ogúvorou, pripúvisti, sastopne bessejde, modru
rezhenie priglyhe, podobé etc.

moder

Text. modru renhēnie, pīpūvīst. Con-
textus.

HIPOLIT: Dict. II, 194

moder

Sententia, Meinung. Vrteil. ein spruch. mánenga,
shtimájne. sódba resója, obsójenie, reflózhik.
módrú rezhéjne, módra befséjda, pámetnu govorjénie,
perglíha, návuk, ali pripúvist.

moder

Moderamen, Maashaltung, Zucht, bescheidenheit.
derfhájne te máfse, máfsa, strah. módrú vífhajne,
pámetnu pregléďajne, fanáshajne. krotlívost,
faneshlívost.

moder

Scitus,

scitum dictum. ein schöne, kluge red. énu
lipù, modrù govorjénie.

HIPOLIT: Dict. I, 590

moder

Weis machen. módriga, saftópniga sturíti.
Reddere sapientem prudentem,

moder

Ausgeben.

sich für wizig ausgeben. se sa módriga vun
dajáti. se sapientem profitéri.

moder

Discerno,

alba et atra, [stultum à sapiente discernere.
schwarz vnd weiss vnterscheiden, Narren von

dem weisen erkennen. zhernu inu bejlu reslo-
zhíti, norza od módriga [požsnáti.

moder

Sententiosus, spruchreich. pólhen léjpiga
módriga govorjénia, inu dóbriga navúka.

HIPOLIT: Dict. I , 599

moder

Numero,

vult se sapientem numerari. er wil für klug
gehalten werden. on hózhe fa módriga derfhàn,
ali ftimàn bíti.

moder

Folg, folgerey aus einer schlusred. skleni-
szhe s'éniga módriga govorjénia vun potégnenu.
Consequentia, Consecutio.

moder

Chilon, einer Von den sibem weisen. edèn od
tih fedim modrih.

HIPOLIT, Dict: 6
Nomenclatura regionum,
populorum etc.

moder

Adbibere,

adhibere puer verba philosophica. Ergib dich auf die
lehr der weisen von kindheit auf. isdáj se na van
tih modrik od mladófti.

HIPOLIT. Dict. I. (Prepis), 11

moder
modrejsi

Configo,
configere cornicum oculos. sich selber für klue-
ger halten, als andere. sam febe sa modréjshiga
dèrsháti, kokèr druge.

moder

najmodrejši
- modriši

Argus, ein hirt, der hundert augen hat. enpa-
ftiér, katéri imá stu ozhés. Argum fallere. auch
den fürsichtigsten menschen betriegen. tudi ti-
ga nar módrishiga zhlovéjka ogolufáti.

HIPOLIT, Dict.: 3

Nomenclatura regionum,
populorum etc.